

Katalog otwartych zasobów edukacyjnych (wybrane strony internetowe)

Przeszukując zasoby Internetu pod kątem otwartych zasobów edukacyjnych, warto znać na początek kilka podstawowych stron, na których możemy znaleźć treści, filmy czy zdjęcia opublikowane na wolnych licencjach lub będące w domenie publicznej. Poniższy katalog zawiera wybrane wyszukiwarki, serwisy i repozytoria, które ułatwią nam dotarcie do wolnych zasobów.

ZASOBY TEKSTOWE

Biblioteka Literatury Polskiej w Internecie <http://literat.ug.edu.pl>

Licencja : domena publiczna

Opis zasobów: Repozytorium polskich tekstów literackich, znajdujących się w domenie publicznej. Projekt jest realizowany na Uniwersytecie Gdańskim w ramach grantu "Public Domain" UNESCO. Zawiera też skany starodruków.

Szkolna Biblioteka Internetowa Wolne Lektury <http://wolnelektury/pl>

Licencja : domena publiczna ; CC BY-SA

Opis zasobów: Katalog tekstów lektur szkolnych, które trafiły już do domeny publicznej. Są opracowane, opatrzone komentarzem i udostępnione w kilku formatach (html, odt, txt i pdf). Można je bezpłatnie przeglądać, ściągać na swój komputer, a także udostępniać innym. Są dostępne on-line i do ściągnięcia.

Wikiźródła <http://pl.wikisource.org>

Licencja: CC BY-SA; domena publiczna

Opis zasobów: repozytorium dokumentów źródłowych, utworów literackich oraz ich tłumaczeń, tekstów i dokumentów historycznych rangi państwowej lub międzynarodowej, kodów źródłowych, tłumaczeń słów lub zwrotów, podsumowań, odesłań i innych informacji o tekście w postaci przypisów wyraźnie oddzielonych od utworu.

Wikicytaty <https://pl.wikiquote.org>

Licencja : CC BY-SA (oprócz zdjęć i multimediów które są na różnych wolnych licencjach)

Opis zasobów : Polska wersja serwisu Wikiquote, siostrzanego projektu Wikipedii powstała w 2004 r. Projekt zawiera tworzoną w trybie wiki bazę cytatów, sentencji i maksym, które są indeksowane tematycznie oraz osobowo.

Zob. również zasoby w:

- **Wikipedia** <http://pl.wikipedia.org>
- **Biblioteka Cyfrowa Polona** <http://www.polona.pl/dlibra>
- **Scholaris.pl** <http://www.scholaris.pl/>

NAGRANIA AUDIO I WIDEO

Wszechnica <http://wszechnica.org.pl/>

Licencja : CC BY-SA

Opis zasobów : zawiera zapisy wideo i audio wykładów, spotkań, debat i wywiadów organizowanych m.in. przez Collegium Civitas, Uniwersytet Warszawski, Fundację im. Bronisława Geremka, Polską Akademię Nauk. W serwisie znajduje się ponad 400 filmów o szerokiej tematyce: od ekonomii, po historię i dziedzictwo kulturowe.

YouTube <http://youtube.com>

Licencja : CC BY (wybrane materiały), większość materiałów dostępna do darmowego wykorzystania tylko w ramach platformy na Standardowej Licencji YouTube.

Opis zasobów: największy i najpopularniejszy serwis hostujący materiały wideo. Aby wyszukać filmy na wolnych licencjach, należy w wyszukiwarce wpisać poszukiwane hasło, kliknąć w lupkę, po czym skorzystać z opcji Filtr. W kategorii „cechy” znajdziemy do wyboru : Licencje Creative Commons.

Zob. również zasoby w:

- **Scholaris.pl** <http://www.scholaris.pl/>

- **Wikimedia Commons** <http://commons.wikimedia.org/>

ZDJĘCIA I GRAFIKI

Pixabay <http://pixabay.com>

Licencja: CC0

Opis zasobów: serwis ze zdjęciami, które można pobierać, modyfikować oraz używać w celach komercyjnych, przy czym nie ma nawet obowiązku podawania autora i źródła.

Wskazówka: jeżeli chcemy umieścić takie zdjęcie na naszej stronie internetowej, lepiej jest daną grafikę pobrać i załadować na stronę niż zagnieźdzać z Pixabay; w tym ostatnim przypadku autorowi Pixabay wyświetli się zagnieźdżone zdjęcie, ale inni odbiorcy zobaczą tylko czarną grafikę z linkiem do serwisu.

The Noun Project <http://thenounproject.com>

Licencja : CC BY lub CC0

Opis zasobów: zbiór ikon o różnorodnej tematyce. Możemy korzystać z nich za darmo, podając źródło i autora danego projektu.

Zob. również zasoby w:

- **Biblioteka Cyfrowa Polona** <http://www.polona.pl/dlibra>

- **Wikimedia Commons** <http://commons.wikimedia.org/>

ZASOBY RÓŻNE

Biblioteka Cyfrowa Polona <http://www.polona.pl/dlibra>

Licencja : domena publiczna

Opis zasobów: gromadzi publikacje dotyczące wybranych aspektów polskiej literatury, kultury i historii. Znajdziemy tu najważniejsze wydania tekstów literackich i naukowych, dokumentów historycznych, czasopisma, grafikę, fotografię, nuty, mapy, czasopisma, książki, dokumenty życia społecznego (ulotki i odezwy), rękopisy, stare druki oraz zbiory ikonograficzne i muzykalia.

Federacja Bibliotek Cyfrowych <http://fbc.pionier.net.pl/owoc/>

Licencje : różne, również wolne

Opis zasobów: zasoby polskich bibliotek cyfrowych. Wiele materiałów z tego zasobu udostępnianych jest w sposób otwarty (domena publiczna, wolne licencje).

Otwarte zasoby <https://otwartzasoby.pl>

Opis zasobów: na stronie prowadzonej przez Kamila Śliwowskiego znaleźć można bibliotekę linków do polecanych otwartych zasobów oraz narzędzi do ich tworzenia i dzielenia się. Linki w serwisie można przeglądać wg różnych kategorii: zasoby edukacyjne, muzyka, wideo, aplikacje i narzędzia.

Scholaris.pl <http://www.scholaris.pl/>

Licencja : CC BY-SA (wybrane zasoby)

Opis zasobów: Portal materiałów edukacyjnych (multimedia, scenariusze lekcji, lektury szkolne), z których część jest dostępna na wolnej licencji Creative Commons : Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach. W ramach zasobów wyświetlane są również lektury szkolne z cyfrowej biblioteki Wolne Lektury. Materiały podzielone są według podstawy programowej, poziomów edukacji i przedmiotów.

Wikipedia <http://pl.wikipedia.org>

Licencja : CC BY-SA (oprócz zdjęć i multimediów, które są na różnych wolnych licencjach)

Opis zasobów: wielojęzyczna encyklopedia internetowa redagowana społecznościowo. Wikipedia jest nie tylko największym zasobem zawierającym OZE, ale jest również często wykorzystywana jako projekt edukacyjny (np. poprzez tworzenie i prototypowanie artykułów encyklopedycznych).

Wikimedia Commons <http://commons.wikimedia.org/>

Licencja : wszystkie licencje spełniające warunki wolnej kultury ; domena publiczna

Opis zasobów: Jeden z siostrzanych projektów Fundacji Wikimedia utworzony jako magazyn ilustracji, zdjęć, dźwięków, animacji, tekstów mówionych, filmów i wszelkich innych zasobów.

Opracowanie katalogu: Ewa Pawłowska

Wykorzystane materiały źródłowe:

1. Koalicja Otwartej Edukacji, *Otwarte Zasoby Edukacyjne. Szukaj, twórz, dziel się*. Praca zbiorowa : Aleksandra Czetwertyńska, Karolina Grodecka, Katarzyna Górkiewicz, Kamil Śliwowski, Katarzyna Werner, <https://koed.org.pl/interaktywny-przewodnik-oze/przewodnik.pdf> [dostęp: 1.03.2021]. Utwór udostępniony na licencji CC BY-SA 4.0
2. Koalicja Otwartej Edukacji (2014), *Przewodnik po otwartych zasobach edukacyjnych*. Opracowanie: Karolina Grodecka, Kamil Śliwowski, http://koed.org.pl/wp-content/uploads/2014/05/OER_handbook_v5_online1.pdf [dostęp: 1.03.2021]. Przewodnik udostępniany na licencji CC BY-SA 3.0
3. Ośrodek Rozwoju Edukacji (2013), *Mapa otwartych zasobów edukacyjnych*. Opracowanie: Karolina Grodecka, Kamil Śliwowski, <https://ngoteka.pl/bitstream/id/469/Mapa%20Otwartych%20Zasob%C3%B3w%20Edukacyjnych.pdf> [dostęp: 1.03.2021]. Tekst dostępny na licencji CC-BY 3.0 PL

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons: Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści pod warunkiem wskazania autorów jako właścicieli praw do tekstu oraz zachowania niniejszej informacji licencyjnej tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja. Tekst licencji dostępny na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>